

Inspectie Leefomgeving en Transport
Mevrouw mr. J.P.A. Lamé
Postbus 16191
2500 BD 'S-GRAVENHAGE

Den Haag, 11 JUNI 2015

Aantal bijlage(n): 1

Uw kenmerk: ILT-2015/26412

Ons kenmerk: ACM/DE/2015/203231

Contactpersoon: Kruijtzter | Ariane.Kruijtzter@acm.nl | (070) 722 22 23

Onderwerp: 15.0483.01 Drinkwatertarieven 2014 en 2015

Geachte mevrouw Lamé,

Op 13 april 2015 heeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uw brief ontvangen waarin u ACM verzoekt een analyse uit te voeren op significante verschillen van de drinkwatertarieven 2014 en 2015 met het tariefjaar 2013.¹

Inleiding

Dit verzoek heeft een ander karakter dan voorgaande jaren. De ILT heeft reeds een advies gevraagd aan ACM over de drinkwatertarieven 2012² en 2013³. Over 2013 concludeerde ACM dat de drinkwaterbedrijven grotendeels voldoen aan de betreffende wet- en regelgeving, echter op een aantal punten is er onvoldoende transparantie: de scheiding van kosten voor drinkwater- en niet-drinkwateractiviteiten, de relatie tussen kosten en tarieven en het meten van kostenefficiëntie en het betrekken hiervan in de tarieven. Naar aanleiding van het advies van ACM over de drinkwatertarieven 2013, heeft de ILT een bestuurlijk overleg georganiseerd met de drinkwaterbedrijven. Vervolgens hebben de drinkwaterbedrijven, om tegemoet te komen aan de constatering van ILT/ACM, een plan van aanpak opgesteld dat moet leiden tot verbeteringen voor de tarieven in het jaar 2016.

Aangezien de drinkwatertarieven 2014 en 2015 naar verwachting van de ILT op een vergelijkbare wijze tot stand zijn gekomen als de tarieven in 2012 en 2013, heeft de ILT aan ACM gevraagd alleen een analyse uit te voeren gericht op significante verschillen met tariefjaar 2013 op basis van beschikbare gegevens⁴. Het uitgebreider toetsen van de drinkwatertarieven 2014 en 2015 is ook naar de mening van ACM niet zinvol. Deze rapportage heeft daarmee een ander karakter dan de eerdere adviezen en is ook minder uitgebreid.

¹ Brief van de ILT aan ACM van 13 april 2014, uw kenmerk ILT-2015/26412, ons kenmerk 2015101133.

² Brief van ACM aan ILT van 5 augustus 2013 met kenmerk 103622/170.

³ Brief van ACM aan ILT van 15 augustus 2014 met kenmerk 2014204361.

⁴ De beschikbare gegevens betreffen per drinkwaterbedrijf: de tariefsopbouw voor de jaren 2012 tot en met 2015, en de bedrijfsverslagen voor de jaren 2011 tot en met 2013.

Rapportage drinkwatertarieven 2014 en 2015

De rapportage van ACM bestaat uit twee delen. Eerst heeft ACM de drinkwatertarieven voor de jaren 2014 en 2015 getoetst op de toetsbare bepalingen uit de wet- en regelgeving. Op basis van de beschikbare gegevens zijn niet alle wettelijke bepalingen te toetsen.

Vervolgens heeft ACM de tarieven, en de verwachte opbrengsten en verwachte kosten vergeleken met de gegevens van 2013 en eerder om te zien of er grote veranderingen zijn geweest in 2014 en 2015. Deze analyses hebben als doel om significante verschillen aan het licht te brengen, welke aanleiding kunnen vormen voor een nader onderzoek. Ik verwijs voor de beschrijving van de werkwijze en de bevindingen per drinkwaterbedrijf naar de rapportage drinkwatertarieven 2014 en 2015. De ILT heeft de bevindingen uit de rapportage teruggelegd bij de individuele drinkwaterbedrijven. ACM heeft de door de ILT ontvangen reacties van de drinkwaterbedrijven verwerkt in deze rapportage. Hierbij zijn de reacties samengevat weergegeven. De rapportage drinkwatertarieven 2014 en 2015 is bijgevoegd bij deze brief.

Bevindingen wet- en regelgeving:

De belangrijkste bevindingen van de toetsen op basis van wet- en regelgeving zijn:

- Waternet corrigeert een overschrijding in 2012 van de vermogenskosten niet in 2014, dit is niet in lijn met artikel 12, derde lid van de Drinkwaterwet;
- PWN en WML begroten in 2015 beiden meer opbrengsten dan kosten, dit is niet in lijn met artikel 9, derde lid van het Drinkwaterbesluit;
- Dunea neemt in de berekening van de begrote WACC voor 2014 en 2015 de kosten voor de drinkwatervoorziening in het buitenland niet mee, dit is niet in lijn met artikel 8, derde lid van het Drinkwaterbesluit.

Bevindingen verschillenanalyses:

De belangrijkste bevinding bij de verschillenanalyses is dat de totale kosten van drinkwaterbedrijven vrij stabiel zijn over de jaren, echter de onderliggende kostensoorten kunnen van jaar tot jaar significant verschillen, zowel naar boven als naar beneden. Opvallend hierbij is dat het gemiddelde balanstotaal significante stijgingen vertoont bij meerdere bedrijven. Er lijkt sprake te zijn van een stijgende trend van investeringen.

Advies

Naar aanleiding van de toetsen op basis van wet- en regelgeving adviseert ACM de ILT nader te onderzoek te doen bij Waternet naar de overschrijding in 2012 van de vermogenskosten. De vraag die beantwoord dient te worden is of en hoe Waternet gecorrigeerd heeft voor de overschrijding.

ACM meent dat artikel 12, derde lid van de Drinkwaterwet één van de belangrijkste bepalingen is om te borgen dat drinkwaterbedrijven niet meer winst behalen dan toegestaan.

De bevindingen over PWN, WML en Dunea zien op de begrotingen van deze bedrijven en niet op realisaties. Hierbij is het van belang om als het bedrijfsverslag met de realisaties over deze jaren beschikbaar wordt te toetsen of zij de toegestane vermogenskosten niet overschrijden.

De verschillenanalyse geeft geen aanleiding om nu nader onderzoek te doen bij specifieke drinkwaterbedrijven naar de drinkwatertarieven 2014 en 2015. Wel adviseert ACM in overweging te nemen om de sectorbrede stijging van het gemiddelde balanstotaal nader te onderzoeken. ACM kan op dit moment niet beoordelen of hier een logische verklaring voor is.

De drinkwaterbedrijven hebben in september 2014 aangegeven voor het tariefjaar 2016 de nodige aanpassingen te doen in hun administratie om tegemoet te komen aan de eerdere adviezen (2012 en 2013) van ACM. ACM heeft de zorg dat de drinkwaterbedrijven nog onvoldoende gevorderd zijn en dat dit proces niet tijdig wordt afgerond. ACM adviseert de ILT slagvaardig toe te zien op de door de drinkwaterbedrijven gemaakte beloftes om te voorkomen dat toetsing van drinkwatertarieven 2016 met de beloofde verbeteringen in gevaar komt.

Op verzoek van de ILT zal ACM wachten met de openbaarmaking van de rapportage en het bijbehorende advies. ILT en ACM maken hierover nog nadere afspraken. ACM gaat in ieder geval over tot publicatie wanneer de Minister van Infrastructuur en Milieu de Tweede Kamer informeert over de beoordeling van drinkwatertarieven.

3/3

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt
namens deze

drs. D.I. Bos
Directeur Directie Energie